

Monitoringprotocol

Stichting UPV Textiel

15 januari 2025

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave.....	2
1 Introductie.....	3
2 Rapportage.....	4
2.1 Rapportage aan de overheid.....	4
2.2 Rapportage aan stakeholders.....	6
3 Meten op de markt gebracht textiel.....	7
3.1 Registratie bij Stichting UPV Textiel.....	7
3.2 Opzetten van een Textieladministratie.....	7
3.3 Opgaaf doen.....	7
3.4 Controlesystematiek Deelnemers.....	8
4 Meten inzameling, sortering, hergebruik en recycling.....	10
4.1 Registratie bij Stichting UPV Textiel.....	10
4.2 Opzetten van een Textieladministratie.....	10
4.3 Jaarcyclus en opgaaf doen.....	10
4.4 Meetpunten.....	11
4.5 Controlesystematiek Dienstverleners.....	13
5 Dataveiligheid.....	14

1 Introductie

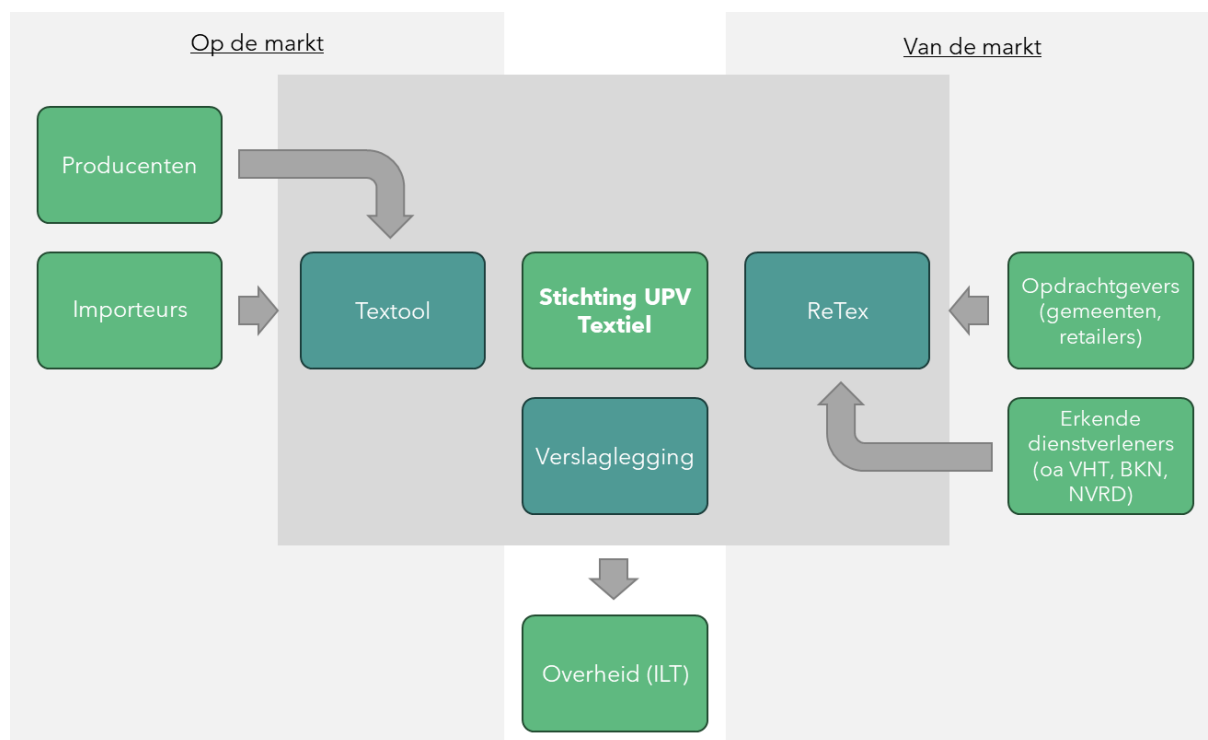
In het Monitoringprotocol beschrijft de Stichting UPV Textiel (verder Stichting) hoe de jaarlijkse verslaglegging richting de overheid en overige stakeholders tot stand komt, welke rol de Stichting hierbij heeft en welke rol de bij de Stichting aangesloten Producenten en Importeurs (verder: Deelnemers) en Erkende Dienstverleners (verder: Dienstverleners) hierbij spelen.

Het Monitoringprotocol is onderdeel van de uitwerking van afspraken met producenten en ketenpartijen, zoals opgenomen in de Textielbeheerstructuur. Het Monitoringprotocol is uitgewerkt in samenwerking met de Expertgroep Monitoring gescheiden inzameling.

Definities van gebruikte begrippen zijn opgenomen in de Definitielijst Textielbeheer.

2 Rapportage

Voor de rapportage gebruikt de Stichting data uit verschillende systemen. In Textool wordt door producenten en importeurs opgaaf gedaan van de hoeveelheid op de Nederlandse markt gebracht textiel. In Retex wordt door Dienstverleners die opschonen (inclusief inzameling en inname), sorteren en recyclen opgaaf gedaan van de hoeveelheid verwerkt textiel.

Figuur 3: Overzicht systemen en stakeholders.

2.1 Rapportage aan de overheid

Artikel 7 lid 1 van het Besluit UPV Textiel stelt dat producenten jaarlijks voor 1 augustus verslag uit moeten brengen over het voorafgaande kalenderjaar. Namens de bij haar aangesloten producenten verzorgt Stichting UPV Textiel deze jaarlijkse verslaglegging aan de ILT.

Reikwijdte

De verslaglegging heeft betrekking op de verwerkingsketen van afgedankte kleding¹ en huishoudtextiel².

¹ Consumenten- en bedrijfskleding als bedoeld in de hoofdstukken 61 en 62 van afdeling XI van deel II van bijlage I bij Verordening (EEG) nr. 2658/87

² Tafel-, bed- en huishoudlinnen als bedoeld in hoofdstuk 63, deel I, post 6302, van afdeling XI van deel II van bijlage I bij Verordening (EEG) nr. 2658/87

Schoenen, gordijnen en dekens zijn wel onderdeel van LAP 3, maar (nog) geen onderdeel van de reikwijdte van het Besluit UPV Textiel en de financiële en organisatorische verantwoordelijkheid van producenten. De inzameling en sortering van deze fracties zijn wel onderdeel van de huidige textielinnamestructuur en maken in veel gemeenten onderdeel uit van de communicatie met bewoners. De ketenpartijen behouden de inname van schoenen, gordijnen en dekens om voor inwoners een duidelijke inzamelstructuur te borgen en continueren.

Inhoud jaarlijkse verslaglegging

Voor deze verslaglegging worden de richtlijnen gevolgd zoals opgenomen in Bijlage II van de Regeling UPV Textiel.

1. Gegevens verslaglegger (Stichting UPV Textiel)
2. Gegevens op de Nederlandse markt gebrachte textielproducten
3. Beschrijving innamesysteem
4. Rapportage over nakomen doelstellingen
  - a. Hergebruik
  - b. Hergebruik in NL
  - c. Recycling en hergebruik
  - d. Vezel tot vezel recycling
  - e. Afstand tot doelstellingen
  - f. Informatieverplichting afvalpreventie

De voor punt 2 en 4.f benodigde gegevens worden door bij de Stichting aangesloten producenten opgegeven in Textool, het systeem voor opgaaf en bijdragen (beschreven in hoofdstuk 3).

Voor punt 4a t/m d wordt door de bij de Stichting aangesloten Dienstverleners opgaaf gedaan in Retex, het systeem voor monitoring en vergoeding (beschreven in hoofdstuk 4).

Onder 4e rapporteert de Stichting over de afstand tussen de behaalde resultaten onder 4a tot en met 4d in relatie tot de doelstellingen die zijn beschreven in het Besluit UPV Textiel, artikel 3, 4 en 5.

De wijze waarop door de Stichting invulling wordt gegeven aan de informatieverplichting zoals genoemd bij punt 4f sluit aan bij de richtlijnen voor het informeren van afvalstoffenhouders zoals beschreven in de Regeling UPV Textiel:

“Op grond van artikel 2, derde lid, van het Besluit UPV moeten producenten afvalstoffenhouders informeren. De producent informeert afvalstoffenhouders van de textielproducten die hij in de handel brengt over afvalpreventiemaatregelen, innamesystemen, voorzieningen voor hergebruik of nuttige toepassing en de preventie van zwerfafval. Met afvalstoffenhouders worden degene bedoeld die zich via het innamesysteem willen ontdoen van het textiel.”

2.2 Rapportage aan stakeholders

Naast de rapportage aan de overheid verzorgt de Stichting ook rapportages aan verschillende andere stakeholders.

In geval van Retex worden de gegevens aangeleverd via de opgaaf door Dienstverleners. Gemeenten en Retailers (de opdrachtgevers) hebben toegang tot het Retex dashboard en zien hierin door de Stichting gevalideerde informatie over het volume ingezameld materiaal zoals de sortering, hergebruik, recycling en verbranding van het gescheiden ingezamelde textiel. Gemeenten kunnen op basis van het dashboard hun inwoners en bestuurders informeren over de resultaten van het door inwoners gescheiden afgedankt textiel. Deze informatie kan tevens dienen als onderbouwing voor gerichte stimuleringsmaatregelen van gemeenten.

De rapportage via het Retex dashboard is op geaggregeerd niveau. Opdrachtgevers kunnen aanvullende informatie vragen van Dienstverleners, bijvoorbeeld omdat hierover contractuele afspraken zijn gemaakt. Dienstverleners kunnen zelf meer gedetailleerde informatie uit het Retex systeem halen en op deze manier voldoen aan eventuele aanvullende rapportage-eisen.

3 Meten op de markt gebracht textiel

De producenten en importeurs van textiel die aangesloten zijn als deelnemer, zijn verplicht om jaarlijks bij de Stichting een opgaaft te doen van de hoeveelheid op de markt gebracht textiel. Deze opgaaft vormt de basis voor de bepaling van de Textielbeheerbijdrage en is essentieel voor de monitoring van de naleving van de UPV-verplichtingen.

3.1 Registratie bij Stichting UPV Textiel

Producenten dienen zich te registreren bij de Stichting UPV Textiel. Tijdens de registratie worden de gegevens van de onderneming en eventuele sub Deelnemers vastgelegd, evenals de contactpersonen die verantwoordelijk zijn voor de opgaaft en communicatie met de Stichting.

3.2 Opzetten van een Textieladministratie

Deelnemers zijn verplicht een volledige en controleerbare textieladministratie bij te houden, waarin alle relevante gegevens worden vastgelegd met betrekking tot de hoeveelheden textiel die in Nederland in de handel zijn gebracht. Deze administratie moet voldoen aan de eisen die zijn gesteld in de Handleiding Textieladministratie Producenten en moet ten minste vijf jaar beschikbaar blijven voor controle door de Stichting of bevoegde instanties.

3.3 Opgaaft doen

Voorlopige Opgaaft

De voorlopige opgaaft, waarin een schatting wordt gegeven van het textielgewicht dat in het lopende kalenderjaar in de handel wordt gebracht, moet vóór 1 april van elk jaar worden ingediend via Textool, de beveiligde applicatie van de Stichting. De opgaaft kan handmatig worden ingevoerd of automatisch worden gegenereerd op basis van de gegevens van het voorgaande jaar.

Definitieve Opgaaft

Na afloop van het kalenderjaar dient de deelnemer een definitieve opgaaft in van de werkelijke hoeveelheden textiel die in Nederland in de handel zijn gebracht. Deze definitieve opgaaft moet vóór 1 april van het daaropvolgende jaar worden ingediend. Indien er tijdens het jaar wijzigingen zijn in de opgegeven hoeveelheden, kan een correctieopgaaft in Textool worden ingediend.

Bepaling van textielstromen en gewichten

Deelnemers dienen het nettogewicht van elk textielproduct te registreren, inclusief producteigen onderdelen zoals labels en ritsen, maar exclusief verpakking. Als er geen gewichtsinformatie beschikbaar is, kan gebruik worden gemaakt van een conversietabel van de Stichting, gebaseerd op gegevens verstrekt door de douane. Deze informatie moet zorgvuldig worden vastgelegd in de eigen textieladministratie om tot een correcte opgaaft te komen.

Exportrestitutie

Producenten kunnen voor textiel dat geëxporteerd is en waarvoor een andere deelnemer reeds Textielbeheerbijdrage heeft betaald, exportrestitutie aanvragen. Deze aanvraag moet worden ingediend binnen vijf maanden na het einde van het kalenderjaar en moet worden ondersteund door gedetailleerde administratie van de betrokken exportstromen.

3.4 Controlesystematiek Deelnemers

Om een eerlijk speelveld te waarborgen tussen alle deelnemers van de Stichting, voert de Stichting periodieke controles uit op de juistheid en volledigheid van de ingediende opgaven. Deze controles zijn een onderdeel van de Textielbeheerbijdrage-overeenkomst (TBBO) en dienen ervoor te zorgen dat alle deelnemers voldoen aan de wettelijke verplichtingen en de correcte bijdrage leveren aan de Textielbeheerstructuur.

Uitvoering van controles

De Stichting kan controles uitvoeren op zowel de opgaaf als de bijbehorende textieladministratie en andere relevante informatie die door de deelnemer is verstrekt. Deze controles kunnen worden uitgevoerd door medewerkers van de Stichting en/of door externe accountants, hierna aangeduid als het 'controleteam'. Deelnemers en hun eventuele sub deelnemers zijn verplicht volledig mee te werken aan de controles en de aangewezen controleurs toegang te verlenen tot hun bedrijf en administratie. De deelnemer wordt minimaal 21 kalenderdagen van tevoren op de hoogte gebracht van een geplande controle.

Controleprocedure

De controles vinden doorgaans plaats in het tweede kwartaal van het jaar, na het indienen van de definitieve opgaaf van het voorgaande kalenderjaar. Tijdens de controleperiode kan het controleteam administratieve gegevens opvragen en een eerste analyse uitvoeren. Dit kan onder meer betrekking hebben op steekproeven van de geregistreeerde textielstromen en/of inzicht in de wijze waarop het nettogewicht van de in de handel gebrachte producten wordt berekend.

De controles worden steekproefsgewijs uitgevoerd over de totale groep deelnemers om een representatief beeld te verkrijgen van de naleving van de regels. De controle kan zowel administratief als fysiek op locatie van de deelnemer plaatsvinden. Hierbij kan het noodzakelijk zijn om monsters van de textielproducten te wegen of andere fysieke controles uit te voeren. Indien een fysieke controle niet mogelijk is, kunnen aanvullende controles digitaal plaatsvinden. De deelnemer wordt tijdig geïnformeerd zodra de selectie voor de steekproef is afgerond.

Het is ook mogelijk voor de deelnemer om de controle door een eigen accountant te laten uitvoeren. Indien de deelnemer hiervoor kiest, zijn de kosten voor deze controle voor eigen rekening. Het controleproces en de vereisten voor de rapportage blijven echter gelijk aan die van controles uitgevoerd door de Stichting.

Naast de reguliere controles die plaatsvinden na de definitieve opgaaf, behoudt de Stichting UPV Textiel zich het recht voor om gedurende het kalenderjaar aanvullende controles uit te voeren. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn bij afwijkingen in de administratie of bij signalen van mogelijke non-conformiteit. Deelnemers worden in dat geval tijdig geïnformeerd over de geplande controle.

4 Meten inzameling, sortering, hergebruik en recycling

Bij de Stichting aangesloten Dienstverleners zijn verplicht om jaarlijks bij de Stichting een opgaf te doen van de hoeveelheid textiel die is ingezameld, gesorteerd en afgezet als herdraagbaar, recyclebaar of reststroom. Deze opgaf vormt enerzijds de basis voor de rapportage richting diverse stakeholders zoals overheid, gemeenten en retailers. Anderzijds worden de diverse door de Stichting uitgekeerde vergoedingen op basis van deze opgaf vastgesteld.

4.1 Registratie bij Stichting UPV Textiel

Dienstverleners dienen zich te registreren bij de Stichting UPV Textiel. Registratie bestaat uit het aanleveren van gegevens rondom de activiteiten van de Dienstverlener waarop de Stichting een eerste beoordeling kan uitvoeren. De Stichting sluit vervolgens een dienstverleningsovereenkomst met de Dienstverlener af waarna de Dienstverlener voorlopig erkend is en opgaf moet doen in het Retex systeem van de Stichting. De Stichting voert na registratie een erkenningsaudit uit waarna de Dienstverlener definitief erkend kan worden. De registratieprocedure is uitgewerkt in de Erkenningsregeling Stichting UPV Textiel.

4.2 Opzetten van een Textieladministratie

Dienstverleners zijn verplicht een volledige en controleerbare textieladministratie bij te houden, waarin alle relevante gegevens worden vastgelegd met betrekking tot de hoeveelheden verwerkt textiel. Deze administratie moet voldoen aan de eisen die zijn gesteld in de Handleiding Textieladministratie Dienstverleners en moet ten minste vijf jaar beschikbaar blijven voor controle door de Stichting of bevoegde instanties.

De Handleiding Textieladministratie Dienstverleners beschrijft de inrichting van de textieladministratie en hoe dataverificatie en controles door de Stichting worden vormgegeven. De handleiding wordt in samenwerking met de Expertgroep Monitoring gescheiden inzameling in 2025 aangevuld op basis van de implementatie en eerste gebruikerservaring met het opgaf- en vergoedingensysteem Retex.

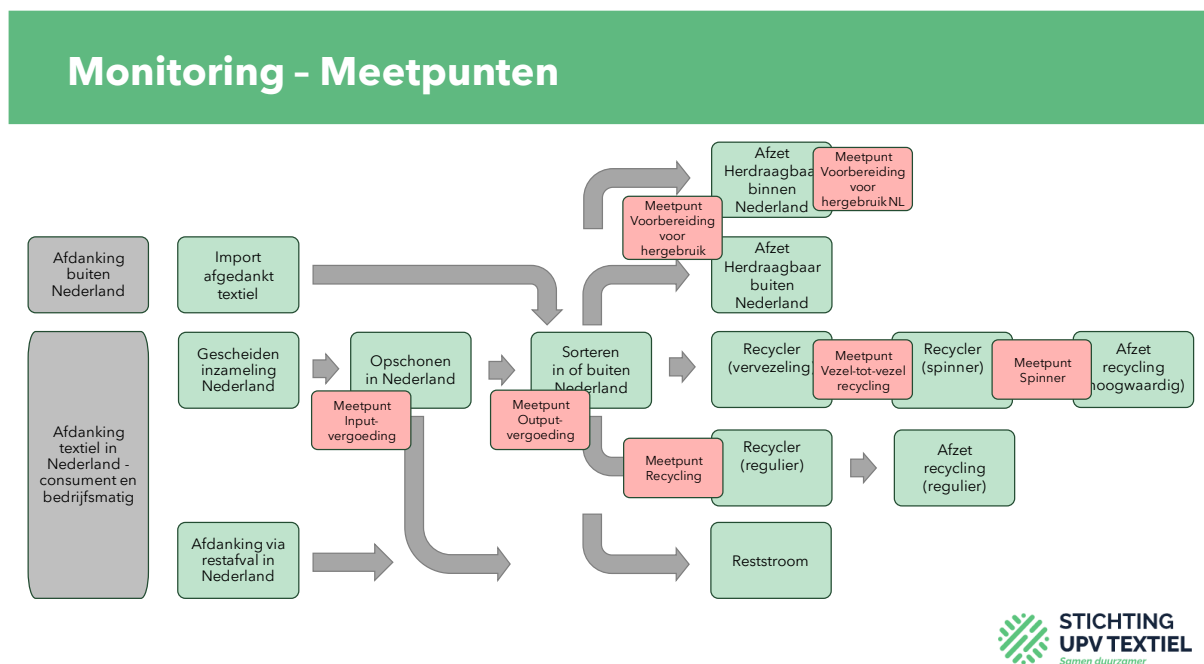
4.3 Jaarcyclus en opgaf doen

Voor de aanlevering en beoordeling van opgaven werken de Stichting en de Dienstverleners met een jaarcyclus. Gedurende het jaar verzamelen Dienstverleners gegevens over de inzameling en verwerking van afgedankt textiel. Dienstverleners doen na afloop van ieder kwartaal, voor het einde van de eerstvolgende maand, opgaf over het afgelopen kwartaal. Na afloop van het kalenderjaar dienen Dienstverleners voor eind april een jaaropgave in, waarmee zij het totaal verwerkte gewicht over het vorige kalenderjaar vastleggen.

Een Dienstverlener kan opgaaf doen voor verschillende activiteiten: opschonen, sorteren, recycleren. In de Handleiding Textieladministratie Dienstverlener Stichting UPV Textiel is uitgewerkt welke gegevens voor welke activiteit opgegeven moeten worden.

4.4 Meetpunten

In de verwerkingsketen zijn van inzameling tot en met hergebruik en recycling verschillende partijen actief. Dienstverleners doen in Retex opgaaf van hun totale massabalans (ingående en uitgaande stromen). In de totale keten zijn een aantal specifieke meetpunten van belang, enerzijds voor de verslaglegging, anderzijds voor het vaststellen van de vergoedingen.

Figuur 4: Meetpunten in de verwerkingsketen.

Voor de verslaglegging richting de overheid zijn in de Regeling UPV Textiel³ meetpunten opgenomen voor voorbereiding voor hergebruik, recycling en vezel-tot-vezelrecycling:

Het meetpunt bij **voorbereiding voor hergebruik** ligt bij het overdrachtsmoment na een handeling die valt onder nuttige toepassing (zoals controleren, schoonmaken of repareren). In de praktijk zal het bij voorbereiding voor hergebruik veelal gaan om het sorteren van het ingezamelde textiel. Het meetpunt bij voorbereiding voor hergebruik is dus het moment waarop het textiel wordt overgedragen van sorteerder naar een tussenhandelaar of retailer, en klaar is voor hergebruik zonder dat nog een verdere voorbehandeling nodig is. Dit betreft daarmee het laatste overdrachtsmoment wanneer het textielproduct wordt aangemerkt als geschikt voor hergebruik.

³ Conceptversie van ministerie van I&W ontvangen op 8 november 2024

Bij **voorbereiding voor hergebruik in Nederland** geldt in beginsel dezelfde definitie voor zoals omschreven bij voorbereiding voor hergebruik. Dit meetpunt vereist echter aanvullend dat het textiel wordt hergebruikt in Nederland.

Voor de berekening van het gewichtspercentage van **recycling** moet worden uitgegaan van het aantal kilo's afgedankt textiel dat bij de recycler verwerkt wordt (input in kilogrammen). Om aan te tonen dat de recycling daadwerkelijk heeft plaatsgevonden, moet daarnaast het overdrachtsmoment na recycling geverifieerd worden. Het overdrachtsmoment voor recycling is het moment dat een partij gerecyclede textiel overdraagt aan een partij die het bewerkt tot een nieuw product. Dit nieuwe product hoeft geen eindproduct te zijn. Het kan ook om een halffabricaat of onderdeel van een eindproduct gaan. In lijn met de definitie van recycling maakt het, in tegenstelling tot vezel-tot-vezelrecycling, niet uit of dit nieuwe product, materiaal of de nieuwe stof binnen de productgroep textiel blijft.

Bij **vezel-tot-vezelrecycling** is het, anders dan bij recycling, van belang dat textielvezels daadwerkelijk opnieuw worden toegepast in materialen voor kleding of huishoudtextiel. Voor de berekening van het gewichtspercentage van vezel-tot-vezelrecycling (onderdeel a) moet worden uitgegaan van het aantal kilo's afgedankt textiel dat bij de recycler verwerkt wordt (input in kilogrammen). Om aan te tonen dat de vezel-tot-vezelrecycling daadwerkelijk heeft plaatsgevonden, moet daarnaast het overdrachtsmoment na recycling geverifieerd worden. Waar het bij recycling bewerkt kan worden voor het oorspronkelijke of een ander doel, dient het bij vezel-tot-vezelrecycling bewerkt te worden tot een nieuwe textielvezel, om te stimuleren dat deze opnieuw wordt gebruikt in textielproducten. Het meetpunt bij vezel-tot-vezelrecycling ligt dus bij het overdrachtsmoment waarop er sprake is van textielvezels of toepassing daarvan.

Daarnaast heeft de Stichting zelf een aantal meetpunten gedefinieerd. Deze meetpunten zijn van belang bij het vaststellen van de vergoedingen.

Het meetpunt **inputvergoeding** ligt na de eerste scheiding van te sorteren ingezameld textiel en reststromen, zonder dat al onderscheid tussen herdraagbaar en niet-herdraagbaar is gemaakt. Dit meetpunt is van belang voor het vaststellen van de garantievergoeding inzamelen en opschonen.

Het meetpunt **outputvergoeding** ligt na sortering en is gericht op de registratie van navolgbare en transparante afzet voor herdraagbaar, recyclebaar en verwerking van reststromen. Dit meetpunt is van belang voor het vaststellen van de garantievergoeding sorteren.

Het meetpunt **spinnen** stelt de hoeveelheid door de spinner geproduceerd post consumer garen vast. Dit garen moet aantoonbaar worden toegepast in nieuwe kleding of huishoudtextiel. Dit meetpunt is van belang bij het vaststellen van de transitievergoeding vezel-tot-vezel recycling. Deze vergoeding wordt uitgekeerd als een opschaalbare pilot aantoonbaar bijdraagt in gewicht (in tonnen) aan de UPV-doelstelling: vezel-tot-

vezelrecycling en toepassing in nieuw textiel (in scope van het Besluit UPV Textiel). De vergoeding wordt op projectbasis vastgesteld o.b.v. productsoort, route en pilotgewicht.

Vanuit Rijkswaterstaat wordt jaarlijks onderzoek gedaan naar de hoeveelheid textiel in huishoudelijk restafval. De Stichting biedt gemeenten via Retex de mogelijkheid om sorteeranalyses te delen. Het aantal meetpunten dat voor de bepaling van het aandeel textiel in restafval wordt gebruikt kan hiermee worden uitgebreid.

4.5 Controlesystematiek Dienstverleners

De Stichting beoordeelt opgaven op juistheid, volledigheid en tijdigheid. De verantwoordelijkheid voor de correctheid en inhoud van de opgaaf ligt altijd bij de Dienstverlener. Periodiek worden door de Stichting controles en dataverificaties uitgevoerd, zowel op de eisen rondom erkenning als op de textieladministratie.

Dienstverleners geven de Stichting onder geheimhouding toegang tot de textieladministratie zodat de Stichting ervoor kan zorgen dat deze controles kunnen worden uitgevoerd. De Stichting rapporteert geen individuele gegevens van Dienstverleners, alleen geanonimiseerde en geaggregeerde cijfers.

De controlesystematiek voor Dienstverleners zal worden uitgewerkt door de Expertgroep Monitoring gescheiden inzameling, in samenwerking met de Expertgroep Erkenningsregeling. Hierbij wordt geborgd dat er onafhankelijke controleurs worden betrokken. Daarbij wordt er gekeken wat de positieve ervaringen in 2024 - begin 2025 zijn van een gecombineerd controleteam (medewerkers Stichting samen met externe accountant) bij de controles van de textieladministratie van producenten/importeurs (zie paragraaf 3.4). Ook zal gekeken naar de aanpak van controles bij andere UPV-systemen.

Aanvullend op de controles zal de Stichting Dienstverleners ook actief assisteren bij het inrichten van de textieladministratie.

5 Dataveiligheid

Bij de Stichting aangesloten Deelnemers doen opgaaf in Textool, Dienstverleners doen opgaaf in Retex. Beide applicaties zijn eigendom van de Stichting en zijn in opdracht van de Stichting op maat gebouwd. De Stichting bepaalt welke Deelnemers in Textool worden opgenomen en welke Dienstverleners in Retex. De applicaties zijn alleen toegankelijk voor medewerkers van de Stichting en voor geregistreerde werknemers die voor of namens een Deelnemer of Dienstverlener opgaaf doen. Medewerkers van de Stichting hebben onder geheimhouding toegang tot de gegevens in Textool en Retex.

Tussen Textool en Retex is geen uitwisseling van gegevens, Deelnemers en Dienstverleners doen opgaaf in strikt gescheiden omgevingen, zowel op gebied van account- en gegevensbeheer als fysiek (de servers waarop de applicaties worden gehost). Aan de ontwikkelaars van Textool en Retex en de externe partijen waar de applicaties worden gehost zijn door de Stichting eisen gesteld op gebied van omgang met data (o.a. ISO27001 certificering).

De Stichting rapporteert aan verschillende stakeholders. Uitgangspunt daarbij is dat rapportages altijd geanonimiseerd en geaggregeerd zijn zodat individuele Deelnemers of Dienstverleners hierin niet zijn te herkennen. In specifiek gerichte rapportages kan hiervan worden afgeweken, bijvoorbeeld als er tussen een gemeente als opdrachtgever en een Dienstverlener als opdrachtnemer aanvullende afspraken zijn gemaakt over het detailniveau van rapportages.